

Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNO LITERACKI

PRENUMERATA WYNOŚI

z odbieraniem w Administracji miesięcznie 160 mk., z odnoszeniem i z przesyłką pocztową 180 mk.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA UL. N. P. MARJI 41.
Telegraficznie KURJER—CZĘSTOCHOWA Telefon Nr. 4.

CENY OGŁOSZEN

Pierwsza strona za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce 25 marek
druga i trzecia 20 mk, czwarta 15 mk, za wiersz nonparelowy
Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 25 mk., za wiersz
Nekrologi mk. 20, za wiersz. Drobne ogłoszenia, po mk. 3 za wyraz.

Redakcja i Administracja otwarta codziennie od godz. 9 rano do 7 wlecz.

Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca.

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie**
Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Od soboty, dnia 13 b. m.

WYSTAWA OBRAZÓW

„Historja Polski Przedrozbiorowej“

Park Staszica, Gmach Hygieny.

Wystawa otwarta codziennie od 10-ej rano do zmierzchu. Objasnień historycznych udzielać będzie p. K. Masło. Kto kocha przeszłość i przyszłość Polski, winien przyjść i zobaczyć. Wejście 40 mk. dla młodzieży 25 mk.

Dyrekcja: K. Masło, A. Pawełski.

Walka o Bytom, Katowice i Kr. Hutę.

PARYŻ, 12.8. Wczoraj nie było żadnej narady i posiedzenia Rady Najwyższej, jednakże wczoraj w hotelu „Chimion“ odbyła się konferencja pomiędzy Briandem, Loucheurem z jednej strony i Lloydem Georgem z drugiej strony w sprawie G. Śląska.

W kołach dyplomatycznych przypieczętują też dużą wagę do dyplomatycznych rozpraw, które nastąpiły po obiedzie, jakie wydał do południa Millerand w hotelu „Ren Boye“. Po południu Lloyd George i Briand naradzali się w dalszym ciągu. Posiedzenie Rady Najwyższej miało się o godz. 5 po poł., **lecz zostało odłożone do jutra, bowiem jedynomyślność nie jest jeszcze osiągnięta.**

Anglicy zdaje się zgadzają się już na to, aby Bytom i Katowice były przyznane Polsce. Walka toczy się o Królewską Hutę. Francuzi ustąpili w sprawie Gliwic.

Czyżby zerwanie rokowań?

PARYŻ, 12.8. Lloyd George oświadczył, iż z Londynu otrzymał bardzo ważne wiadomości w sprawie Irlandji, które wymagają obecności jego w Londynie. Prawdopodobnie Lloyd George jutro wyjedzie do Londynu. **Wyjazd jego oznaczałby zerwanie rokowań pomiędzy Anglią i Francją, bowiem sprawa irlandzka jest raczej pozorem.**

Pięć powiatów dla Polski.

BYTOM, 12.8. Przedstawiciel dyplomatyczny Polski dowiaduje się ze źródła wysoce autorytatywnego, **że rząd Polski został zawiadomiony z Paryża, iż Polska otrzyma co najmniej 5 powiatów górnośląskich.**

Niemcy opuszczają G. Śląsk.

WARSZAWA, 12.8. Donoszą z Opola, że nadprezydent regencji Opolskiej wezwał landratów w Pszczynie i Rybniku, **by przystąpili do oddania tych okręgów Polsce.** Podobny rozkaz otrzymali i inni urzędnicy.

Anglja upiera się przy linii de Marinisa.

PARYŻ, 12. 8. Rzeczoznawcy określili w swym raporcie ośrodki nierozdzielne Zagłębia przemysłowego, lub kompleksy gmin, które nie mogą być rozdzielone. Wobec tego, że w ten sposób dokonano podziału trójkąta przemysłowego na poszczególne części, dość zresztą liczne, zadaniem Rady Najwyższej będzie już tylko wytyczenie ostatecznej granicy.

Zdaje się, że między Briandem, Loucheurem i Lloydem George zachodzą różnice zdań.

Anglja mało jest skłonna do ustępstw i upiera się przy linii de Marinisa, która z małymi poprawkami zbliża się do projektu Persivala Marinisa. Zdaniem Francji, taka granica byłaby niekorzystną dla Polski. Taki stan rzeczy panował w chwili, gdy przedstawiciele Francji i Anglii ukończyli swe obrady. Widoczne jest, że zapatrywania Francji i Anglii są sprzeczne, ale nie uprawnia to jeszcze do pesymizmu, bo w czasie poprzednich rokowań, różnice były większe. Jeżeli do dziś wieczora nie nastąpi zbliżenie, Rada Najwyższa zajmie się sprawą pomocy dla Rcsji, jako dalszym punktem porządku obrad.

Bonomi za Polską, de Marinis przeciw.

WARSZAWA, 12.8. Na posiedzeniu Rady Najwyższej premier włoski Bonomi znalazł się ze swoim kolegą gen. de Marinis, komisarzem włoskim na Gór. Śląsku w kolizji.

Gdy bowiem de Marinis wystąpił z mową antypolską, Bonomi wygłosił bezpośrednio potem przemówienie, w którym wyraźnie dał do zrozumienia, że w sprawie górnośląskiej stoi na gruncie polityki Francji.

Dla nich to igraszka, nam chodzi o życie.

PARYŻ, 12.8. Prawie wszystkie dzienniki rozpisują się nad tem, że na konferencji Rady Najwyższej panuje nadzwyczajny humor i wesołość. Nawet tak poważny mąż, jak gen. Lerond zaraził się ogólną wesołością. Opowiada, że Lloyd George z uśmiechem domagał się, aby rzeczoznawców zamknięto o chlebie i wodzie aż do chwili, gdy im się uda znaleźć korzystne dla wszystkich rozwiązanie kwestji Górnośląska. Jeden z nacjonalistycznych dzienników czyni Branda zarzut, że po oburzającej mowie Lloyda Georga zasiadł z nim do obiadu, „jakby wszystko było w porządku“.

WIĘCEJ ODWAGI.

Częstochowa, 12.8. 21 r.

Ostatnie konflikty, jakie zaszły na tle postulatów robotniczych pomiędzy pracodawcami a pracobiorcami — w wynikach swych — muszą zwrócić na siebie uwagę trzeźwych i uczelwie myślących obywateli państwa.

Brak surowców pisze „Kurjer Zagł.“ niemożność sprowadzenia odpowiednich maszyn i narzędzi pracy, zrujnowane warsztaty pracy, trudność zbytu naszych fabrykatów, z powodu ich drożyzny w porównaniu z wyrobami fabryk zagranicznych, konkurującymi z naszymi i zalewającymi nawet nasz rynek — stawiają nasz przemysł w obliczu poważnego kryzysu. z przemyśle wiąże się handel zamienny z za granicą.

Ciągłe żądania podwyżki płac ze strony pracobiorców, wynikające z resztą z całokształtu gospodarki i wielce anomal-

ne warunki ekonomiczne kraju, zmuszają pracodawców do ograniczania produkcji przez częściowe a nawet całkowite zamknięcie warsztatów pracy. Stąd też obecna nasza produkcja na żadnym polu nie osiągnęła nawet 55 pr. norm przedwojennych. To, przy wzroście gęstości zaludnienia, jaki obserwuje się szczególnie w środowiskach większego przemysłu — wytwarza takie warunki egzystencji, jakie dziś ogólnie nazywa się powojennemu z których otrząsnąć się, niestety nie możemy.

„Chleba i pracy!“ — wołają rzesze. A możliwość otrzymania tej pracy tem samem i zapewnienia sobie egzystencji, utrudniają, wysuwają coraz to nowe żądania, — te same rzesze, wychodzące niezawsze z założeń rzeczywistej potrzeby.

Dalej jesteśmy od potępienia słusznych często żądań robotnika. Gotowi jesteśmy zawsze do obrony jego interesów. Czujemy się jednak w obowiązku, w chwili, kiedy te interesy kolidują z interesami ogólnie społecznymi i państwa, rzucić pod adresem robotnika polskiego braterskie ostrzeżenie: „Bracie więcej rozważ!“

Obserwując dzisiejsze warunki naszego życia ekonomicznego, nie trzeba być ani uczonym ekonomistą, ani jednostronnym krytykiem, by móc spojrzeć jednoznacznie. Wplątaliśmy się i dalej brniemy w kłębowie pomieszanych pojęć o minimum środków egzystencji i maksimum wy-

Przywykliśmy tylko żądać, nie orientując się często, że przekraczamy granicę, które określa pojęcie „dosyć“. Ten, kto pierwszy stanie u tej granicy, będzie mógł z dumą powiedzieć o sobie że był jednym z czynników odrodzenia Ojczyzny.

Problemat rozwiązania kwestji, jakie powinny być wymagania życiowe tej lub innej warstwy społecznej, na tle coraz więcej komplikujących się stosunków ekonomicznych, jest zbyt zawiły, byśmy go mogli rozwiązać w ramach niniejszego artykułu.

Jesteśmy przygotowani na to, że słowa nasze różnie przez różnych ludzi komentowane będą, ale żyjemy, mimo to nadzieję, że robotnik polski niechce zguby kraja a przeto we własnym swoim i swego kraju interesie przyczyni się pierwszy do uzdrowienia stosunków idąc śladami żołnierza polskiego, który więcej daje Ojczyźnie, niż od niej otrzymuje.

Czyżby tylko krew i oręż były cementem dla różnych warstw narodu? Nie!

I chodzi właśnie o to, by tego dowiedzieć czynem!

A dziś przed Polską stoją jasne, wielkie horoskopy wielkie zadania: Polska swą szczytną misję spełnić może i powinna, trzeba tylko cierpliwości i rozwagi!

Wiadomości polityczne.

Sjonisci przeciw rządowi.

Sjonistyczny nowy dziennik, omawiając rezolucję piątego zjazdu sjonistów polskich w Łodzi pisze w artykule wstęp-

„SPOŁEM”

Związkowe Towarzystwo Handlowe Spółka z ogr. odpow.
we Lwowie **ODZIAŁ w DROHOBYCZU**
otworzył dnia 1 sierpnia b. r. **EKSPOZYTURĘ** z magazynami i składami w Boryslawiu przy ul. Pańskiej i poleca wszelkie materiały budowlane, żelazo, żelazo stare, zboże i mąkę.

Teatr „ODEON”

Wielki 2-u godzinny program!
Ostatni seans o godzinie 9-ej i pół wieczorem

Od soboty 13 do środy 17 Sierpnia

WIELKA SENSACJA WSZECHŚWIATOWA!

„WHITESCHAPEL”

(PORTOWA DZIELNICA LONDYNU)

Słynna opowieść w 6-ciu wielkich aktach

Obraz ten obiega cały świat, budząc wszędzie uzasadnioną sensację.

Treść zaczerpnięta z tajnych aktów policyi londyńskiej.

Oryginalne zdjęcia zaułków londyńskich, gdzie bez silnej wojskowej eskorty dotrzeć nieposob.

Teatr Paryski

ul. Panny Marji Nr. 19.

Program:

od piątku 12-go do niedzieli 14-go Sierpnia 1921 roku włącznie.

Dla młodzieży dozwolone.

HARRY PEEL

w dramacie 6-io aktowym p. t.

PRZYGODY SCYGANEGO

Duch zamiera w piersiach na widok karkołomnych scen wykonanych z narażeniem i lekceważeniem życia przez tego niezrównanego artystę.

Dr. Stefan Purski

Kilińskiego № 4

CHOROBY
skórne i weneryczne

Przyjmuje do 10-ej rano i od 3-7 p.p. w niedziele i święta od 8-11 rano.

Dr. Wacław Kon

choroby wewnętrzne
(spec. żołądka i kiszek)

przyjmuje od 4-ej do 6 p.p. ul. Panny Marji 331 w pracowni bakteriologicznej od 6 do 7-ej i pół wiecz. Pracownia bakteriologiczna (ul. Panny Marji 31 lewa oficyna) otwarta codziennie od 9-ej do 12-ej i od 5-ej do 8-ej wiecz.

Dr. Paweł Broniatowski

w Częstochowie ul. Panny Marji t. j. II Aleja Nr. 21, obok teatru „Paryskiego”

Choroby: skórne, dróg moczowych i weneryczne.
powrócił

Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-7 po poł. Panie od 12-1 w poł.

LEKARZ DENTYSTA

Artur Broniatowski

I Aleja 8

powrócił

przyjmuje od 9 rano do 1 p.p. i od 3 do 7 wiecz.

Lekarz-dentysta

Michał Grejniec

ul. Panny Marji (I Aleja) № 10.

Przyjmuje codziennie od 9-ej rano do 1 po poł. i od 3-7 wiecz. Telefon 250

Dla Rodaków

z Ameryki, Westfalji, Nadrenji

Poszukujemy domów, placów, majątków, folwarków, młynów, gospodarstw rolnych, sklepów, cukierni, restauracji i t.p. interesów handl. i przem. Również spółników do interesów.

Biurowo „RENOMA” ul. Kościuszki № 11, róg Alei A. Otrąbek i J. Tucholski.

Nowy Polski magazyn bielizny

w wykwintnym gatunku i galanterji pod firmą „TEOFILA” II Aleja Nr. 41. 3 piętro front.

Pod firmą

„SPÓJNIA”

ul. Wieluńska Nr. 8, I sze piętro front została otwarta nowa sprzedaż różnych towarów podszewki, płótna, barchany, etaminy, batysty, kretony, kołdry, kory na ubrania męskie i t. p.

CENY KONKURENCYJNE
Popierajcie nowe powstałą firmę katolicką.

Kto chce mieć ze starego, nowy kapelusz,

nlech śpieszy ze starym kapeluszem damskim lub męskim, słomkowym czy filcowym do chrześcijańskiej pracowni p. f. „JULJA” ul. Kościuszki 23 m. 11.

Nie przepłacajcie

teraźniejszym kupcom wojennym, gdyż po znacznie niższych cenach każdy nabyć może w znanej konkurencyjnej firmie

J. RZĄSIŃSKIEGO

ul. Kościuszki 19-a w podwórzu lewa oficyna

Wszelkie płótna, batysty, etaminy, wełny, bostony, kory, cejgi, kapy, chustki i firanki, oraz różne inne towary.

Dla pp. urzędników, biurolistów i robotników ustępstwo.

Wielki wybór

kortów, wełny, oraz towarów bawełnianych poleca znana firma

J. Dawidowicz i S-ka

I Aleja 7, telefon 74.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Fabryka papy dachowej

M. Bema ul. Olsztyńska № 1

(przedmieście Zawodzie, w byłej kwasialni) poleca w najlepszym gatunku

papę dachową, smołę z węgla kamiennego etc.

Swój do swego Ceny najtańsze

Zawiadamiam iż świeżo zap. trzony !!! został w różne materiały lokciowe !!!

Chrześcijański Sklep „ZACHĘTA”

ul. Nadrzeczna № 12, trzeci do n od ulicy Strażackiej.

Dr. med. E. Petrykat

choroby skórne i weneryczne

przyjmuje od godz. 5-ej do 8-ej

w soboty od 3-5 popoł.

ul. Gen. Dąbrowskiego 6, I sze piętro.

Handlowiec

lat 30 z dłuższą praktyką przyjmie posadę kierownika sklepu, kooperatywy, albo magazyniera przy pewnej firmie. Na żądanie złoży kaucję. Oferty do Administracji „Kurjera” pod „Handlowiec”.

Młody

człowiek lat 26 kawaler posiadający 3-letnią praktykę w gospodarstwie, poszukuje pracy w majątku, jako pomocnik gospodarzy. Wiadomość w Adm. „Kurjera”.

Monter

mechanik poszukuje posady na prowincji przy maszynach parowych, lub też przy samochodach. Wiadomość w „Kurjerze”.

Zgubiono

dokument wojskowego uwolnienia na imię Markiewicza Stanisława.

Chrześcijańska

pracownia trykotarzy i ponczoż. „Sława” ul. Kilińskiego 25 dawniej Z. Lappe.

Mięso tanie!

trufne 60 mk. bez kości 90, kosszerne 70 mk. Targowa Nr. 1 Salomonowicz.

Właścicielka

pracowni ubiorów dziecięcych p. f. „Jadwiga”, ul. Wały 20 powróciła i poleca się nadal uwadze Sz. Kljntell.